

Verbonden veerkrachtige landbouw, de toekomst van de boer

Hoe komt de landbouwsector in een positie, waarin zij onderdeel is van een eerlijke en duurzame voedselketen? Waarin zij zorg draagt voor voedselzekerheid en een bijdrage levert aan maatschappelijke opgaves? En hoe kan het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) een bijdrage leveren aan het versterken van de positie van de boer in deze voedselketen?

De positie van de boer in de voedselketen moet verbeteren. De Nederlandse land- en tuinbouw behoort tot de meest innoverende ter wereld. Echter, door verschillende maatschappelijke opgaves ligt er druk bij bedrijven en is het tijd voor een herijking van de waarde en positie van de boer in de voedselketen. Tijdens de vierde Werkplaats Netwerk Platteland op 15 november 2024 is daarom het thema: ‘Verbonden veerkrachtige landbouw, de toekomst van de boer’.

10.00 - 12.00 uur

Ochtendprogramma

Marc Oudenhoven, gedeputeerde van de Provincie Noord-Brabant, zal het programma openen waarna we met een aantal interessante ondernemers uit de agrarische sector in dialoog gaan over hun perspectief op een veerkrachtige landbouw.

Ingrid Jansen, kwartiermaker kernteam Werkplaats Netwerk Platteland en directeur van Stichting Stimuland, is dagvoorzitter en begeleidt de dialoog met o.a. deze ondernemers;

- Julia Gevers, 't Nuenens Zuivelhuisje
- Pierre Hopman, Harm's Hoeve
- Teun Vereijken, BAJK bestuurder, 3e generatie Vereijken Kwekerijen

12.00 - 15.30 uur

Middagprogramma

Tijdens de lunch wordt de groep gesplitst. Je kiest of voor het volgen van twee werkbanken of voor het bezoeken van een bedrijf.

Bij de inschrijving geef je aan of je deelneemt aan de bedrijfsexcursie of dat je twee werkbanken wilt volgen. De deelnemers van de excursie krijgen een lunchpakketje mee en vertrekken om 12.00 uur vanaf het Provinciehuis met een bus naar de excursielocatie.

Deelnemers van de werkbanken blijven op het provinciehuis en volgen in twee rondes twee werkbanken naar keuze.

De uitgebreide lijst met de verschillende werkbanken vind je in het aanmeldformulier. Daarin vragen wij je om je voorkeur aan te geven voor ronde 1 en 2 of voor deelnemen aan de excursie. Voor de excursie zijn een beperkt aantal plaatsen beschikbaar.

13.00 - 15.30 uur

Veldexcursie naar melkveebedrijf en zorgboerderij De Maashoeve

We zijn te gast bij Peter en Marjo van Roessel. Samen met hun zoon en dochters hebben ze een melkveebedrijf wat bestaat uit 100 melkkoeien met rond de 40 stuks jongvee en gebruiken ze rond de 55 ha. Sinds 2004 hebben zij een zorg tak, beperkt natuurbeheer en hebben zij voornemens om via monomestvergisting biomethaan onder de naam groen gas te gaan leveren (via BAS). Ze gebruiken een Swaans G6 vloer en Boumatic melkrobots en vertellen graag meer over hun bedrijfsplannen en waar ze tegenaan lopen in hun bedrijfsvoering.

Meld je aan voor de Werkplaats!

Datum: Vrijdag 15 november 2024

Tijd: 10.00u inloop
10.30u Start programma
15.30u Afsluiting en netwerkborrel

Locatie: Provinciehuis Noord-Brabant
Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch

[Direct aanmelden](#)

Deelname aan de Werkplaats is gratis. Na de aanmelding ontvang je verder informatie. Voor deelname aan deze Werkplaats zijn PE-punten geaccrediteerd door de Vereniging Agrarische Bedrijfsadviseurs. Tijdens het event worden er foto's gemaakt. Door in te schrijven stem je in met het gebruik van deze foto's voor onze communicatie.

13.15 - 15.15 uur

Werkbanken

De Werkplaats zou niet compleet zijn zonder de werkbanken. Tijdens twee rondes krijg je de kans om samen aan de slag te gaan met actuele onderwerpen. Dat biedt kans om kennis te delen en samen op zoek te gaan naar mogelijke oplossingen. Je kunt deelnemen aan twee werkbanken, met een thema dat aansluit bij jouw interesses.

Werkbank 1

Vrouwen aan zet voor een maatschappelijk verbonden en veerkrachtige landbouw

We geven inzicht in de resultaten van het Europese GRASS CEILING project dat tot doel heeft advies te geven aan overheid en andere betrokkenen bij innovaties op het platteland. Een van deelnemers aan het GRASSCEILING living lab zal vertellen wat haar ervaringen en tips zijn. Deze werkbank wordt verzorgd door **Bettina Bock** van **Wageningen University & Research** en **Marloes van Schaik** van **LTO**.

Werkbank 2

Meer aandacht voor boer, bodem, en business met regeneratieve landbouw

Vertegenwoordigers van Groeifondsproject ReGeNL **Ingrid Huizen** van **RUG Campus Fryslân** en **Alfons Beltman** van **Wageningen Economic Research** verzorgen een werkbank over het project 'ReGeNL'. Door het project kunnen minimaal 1000 boeren in Nederland begeleid verkennen en uitproberen hoe regeneratieve landbouw hun bedrijf kan verrijken.

Werkbank 3

Robotisering voor duurzame voedselketens

Met robotisering kunnen ondernemers kosten besparen, emissies verlagen en kwalitatief betere producten leveren. Hoe kan men zich daarmee onderscheiden in de markt voor betere marges bij de producent? En hoe wordt dit vormgegeven in samenwerking met de hightech-industrie en in dialoog met ketenpartners? Deze werkbank wordt begeleid door **Noralie van den Einden** van **Green Specialties Holland**, **Joris van der Kamp** van **Future Farmers** en **Xander Pieterse** van **Greentechport Brabant**.

Werkbank 4

Agri-vrouwen zijn dé verbonden en veerkrachtige landbouw!

Wij zien vrouwen een enorme rol vervullen in verbondenheid en veerkracht die echter niet gezien wordt. Vrouwen zoeken daarvoor onderlinge verbondenheid – Wat is ervoor nodig om hier een brede beweging van maken? Deze werkbank wordt begeleid door **Olga van der Valk** van **Wageningen Economic Research** en **Femke van de Plas** van **ZLTO**.

Werkbank 5

Circulaire verdienmodellen

Onder leiding van **Jan Willem van der Schans**, co-founder **Taskforce Korte Ketten** zullen we enkele voorbeelden van keten innovatie bespreken. De drie casussen gaan over andere vormen van keten samenwerking, gebaseerd op marktdifferentiatie in plaats van kosten efficiency, en gebaseerd op prijs en afname garanties in plaats van onverschilligheid en opportunisme. Ook zullen we de vraag bediscussiëren: is dit de toekomst van het landbouwsysteem?

Werkbank 6

Regie op doorbraakinnovaties voor verduurzaming veehouderij

Het programmabureau van het Regieorgaan 'Versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij' organiseert praktijkpilots die tot doorbraken moeten leiden met innovaties die op vier fronten succes in de markt beloven: omdat ze zowel technisch werken als juridisch houdbaar zijn, economisch zorgen voor bestaanszekerheid en maatschappelijk worden geaccepteerd. Door **Bea van Golen** van **ministerie LVVN (programmabureau regieorgaan)** wordt de vraag behandeld of het beste is om op high tech innovatie in te zetten of ook op low tech. En op welk spoor is voor de langere termijn de meeste impact te verwachten: voer, dier, stal of mest/bodem?

Werkbank 7

Boeren bij de gratie van de omgeving

'We horen het steeds minder mensen zeggen: 'mijn opa was vroeger boer', of 'ik had vroeger klasgenootjes met een boerderij thuis'. De verbinding die mensen ervaren tussen de landbouw en henzelf wordt steeds kleiner, terwijl de invloed die individuen kunnen uitvoeren op de ontwikkeling van bedrijven in hun omgeving steeds groter wordt. Boeren kunnen ontwikkelen bij de gratie van de omgeving. Daarom is voor boeren het betrekken van die omgeving belangrijker dan ooit. Dat is niet alleen een uitdaging, maar ook een kans.' Deze werkbank wordt begeleid door **Robert ten Kate** van **Invior**.

Werkbank 8

Cities Leading FoodProduction

Voedselzekerheid zorgt ervoor dat steden een rol gaan spelen in aansturing voedselproductie. Maak kennis met het internationale netwerk van steden die ook met dit thema bezig zijn. Deze werkbank wordt verzorgd door **Mark Frederiks** van **Amped/EU4Advice** en **Noud Janssen** van **HubOranje!**

Werkbank 9

Het voedselcluster: wat willen we?

Ondernemers voegen via ketensamenwerking waarde toe aan een product dat uiteindelijk door consumenten wordt gekocht. Samen met **Marc Jansen** van **CBL** bespreken we onderwerpen als voedselzekerheid, (geo)politieke lading, import, export en milieugebruiksruimte en de vraag of je maatschappelijke vraagstukken via de publieke of private route moet oplossen.

Werkbank 10

Toekomst GLB

Het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) ondersteunt boeren in het realiseren van een toekomstbestendige Europese landbouw. In 2028 start een nieuwe GLB-periode. Zowel op nationaal als op Europees niveau wordt nagedacht over hoe het nieuwe GLB het beste kan bijdragen aan o.a. voedselzekerheid, een goed verdienvermogen voor boeren en duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen. In deze sessie zal het **ministerie van LNV** kort het proces toelichten voor de totstandkoming van het nieuwe GLB en worden de belangrijkste ontwikkelingen op zowel nationaal als Europees niveau besproken.

Werkbank 11

Dilemma Dialoog: Lange-termijn perspectieven voor de landbouw

De Dilemma Dialoog handvatten voor nieuwe perspectieven voor de toekomst van landbouw, voedsel en natuur. Verken de dilemma's én deel wat jij nodig hebt voor een lange-termijn perspectief. Geef zo mede vorm aan deze 'dilemma aanpak' die moet helpen keuzes te maken en koers te bepalen. Deze werkbank wordt begeleid door **Simone Ritzer** van **Wageningen Dialogues**.

Werkbank 12&13

Slow Food Youth Network (SFYN): Een breder perspectief op een verbonden voedselsysteem

Maak kennis met het **Slow Food Youth Network (SFYN)** en haar leden, van boer tot burger. Leer meer over de perspectieven van dit jongeren-netwerk en hoe zij samenwerken aan een verbonden en veerkrachtig voedselsysteem.

15.30 uur

Afsluiting

De werkplaats wordt afgesloten met een reflectie op de verschillende perspectieven op een veerkrachtige landbouw. Aansluitend is er een netwerkborel.